

Аллоҳнинг дуоларни ижобат қилишига далиллар | Тазкия дарслари (295-дарс)

19:00 / 17.08.2024 3282

لَكُمْ أَسْتَجِبْ أَدْعُوْنِي رُبُّكُمْ وَقَالَ

1. «Роббингиз: «Менга дуо қилинг, сизга ижобат қилурман... деди»
(Ғофир сураси, 60-оят).

دَعَانِ إِذَا الدَّاعِ دَعْوَةً أُجِيبُ قَرِيبٌ فَإِنِّي عِنْدِي سَأَلِكُ وَإِذَا

2. «Қачон бандаларим сендан Мен ҳақимда сўрасалар, бас, албатта, Мен яқиндирман. Дуо қилувчи Менга дуо қилганда, дуосини ижобат қилурман» (Бақара сураси, 186-оят).

3. «Албатта, Менинг ибодатимдан кибр қилганлар жаҳаннамга хору зор ҳолларида кирурлар» (Ғофир сураси, 60-оят).

Баъзилар: «Одамлар Аллоҳдан сўрайдилар, аммо Аллоҳ ҳеч нарса бермаслиги ёки сўрамаган нарсасини бериши ҳам мумкинми?» дейдилар.

Бу саволга учта жавоб бор:

Биринчидан, дуони ижобат қилиш ҳақидаги оят сўровчига бир нарса беришни ўз ичига олмаган. Оят дуо қилувчига ижобат қилинишини ўз ичига олган. Дуо қилувчи эса сўровчидан умумийроқ маънодаги шахсдир. Шунинг учун ҳам дуонинг ижобат қилиниши сўровни беришдан кўра умумийроқдир.

هُلِّلَا يَضَرَّهٗ يَبَا نَع
 ىلَّصِ هَلِّلَا لُوسَرَّ نَأُ، هُنَّع
 ىلَّاقَمَّ لَسَوِ هٗيَلَّعُ هَلِّلَا
 كَرَابَتَا نُبَّرُّ لَزَنِي
 ىلَّإِ هٗلِّيَلُّ لُكَّ ىلَّأَعَتَا
 ىقُبَيَّ نِيحَا ىنُّ دَلَا ءَامُّ سَلَا
 ىلُّوْقَيَّ فُ، رُخَّ أَلَا لِيَلِّلَا ثُلُثَا
 هَلَّ بِيَجَّتْ سَأَفَا يِنُّوْعَدَا نَم

نَمَوْهُ، هَيْطُغُفَ يَنْلَأْسِي نَمَوْ
«هُلْ رُفَعُغُفَ يَنْرُفُغُتْ سِي
هُسْمُخُلْ أَوْرُ».

Абу Ҳурайра розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Ҳар кеча Роббимиз таборака ва таоло туннинг охириги учдан бири қолганда дунё осмонига тушади ва: «Ким Менга дуо қилади, Мен унга ижобат қилсам, ким Мендан сўрайди, Мен унга ато қилсам, ким Менга истиғфор айтади, Мен уни мағфират қилсам», дейди», дедилар».

Бешовлари ривоят қилишган.

Ушбу ҳадисда Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам дуо қилувчи билан сўровчининг, ижобат билан атонинг орасини фарқламоқдалар.

Иккинчидан, дуони ижобат қилиш сўралган нарсани беришдан кўра кенг ва умумийдир.

هُلْ لَأْسِي ضَرْ دِيغُفَ سِي بَأْ نَع
هُلْ لَأْسِي لَصَّ يَبْنَلَأْ نَأْ، هُنَّ نَع
نَمَّ أَمْ «: لَأَقَ مَّ لَسَوِ هَيْ لَع
سِي لِي هَوَّغُ دِي مَّ لَسُ مَّ

مَحْرُوعِي طِقِ الْوِ، مُثِإِ هِي فِ
يَذِحِإِ هِبُ هِلْإِ هِاطِعَاْ إِإِ
هُلْ لَجَعُيْ نَأْ إِمِإِ ثِإَلِثِ
يِفْ هُ هَلْ أَهْرُخِ دِيْ نَأْ إِمِإِوْ، هَتَوْعَدِ
هُنَعَفِ رِصَيِ نَأْ إِمِإِوْ، هَرُخِ أَلِإِ
إِذِإِ: أَوْلِاقِ، «أَهَلْ ثِمِ عَوْسَلِإِ نِمِ
رَثْكَأْ هِلْإِ»؛ لِاقِ؛ رَثْكَؤْنِ
هَحْصَوُ مِ كِأِخْلِإِوْ دَمْحِأْ هِأَوْرِ
يِبَهْذَلِإِ

Абу Саъид розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Қайси бир мусулмон гуноҳ аралаштирмасдан, қариндошлик алоқасини узмасдан туриб дуо қилса, албатта, Аллоҳ унга бунинг сабабидан уч хислатдан бирини беради: ё сўраганини тезда беради, ё ўшанинг мислича яхшиликни унинг учун сақлаб қўяди, ё ўшанинг мислича ёмонликни ундан буриб қўяди», дедилар.

«Ундай бўлса (дуони) кўпайтирамиз», дейишди.

«Аллоҳ кўпайтирувчи роқ», дедилар».

Аҳмад ва Ҳоким ривоят қилишган. Заҳабий саҳиҳ деган.

Учинчидан, албатта, дуо талаб қилинган нарсага эришишни тақозо қилувчи сабабдир. Сабабнинг эса шартлари ва монеълари бор. Қачон шартлар ҳосил бўлиб, ман қилувчилар йўқ бўлса, талаб қилинган нарсага эришилади. Гоҳида бошқаси – дуо қилувчи учун хайрлироқ нарса ҳосил бўлиши ҳам мумкин.

«Руҳий тарбия» китобининг 2-жузи асосида тайёрланди

Ушбу китоб Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2021 йил 14 апрелдаги 03-07/2439-рақамли хулосаси асосида чоп этилган.